

Az új vallási mozgalmak kutatásmódszertana és nehézségei

Nemes Márk

Előadásomban az új vallási mozgalmak (nemzetközi szaknyelvben *New Religious Movements*, vagy NRM) vallástudományban is használt terminológiáját és korábbi kutatásmódszertanát mutatom be, kiemelve a problémás és újraértelmezésre szoruló kérdésköröket.

Előadásom célja, hogy rámutassak a módszertani és definíciós keretek korlátozó és torzító tényezőire ezen vallási jelenségek kutatásával kapcsolatban, valamint a fent említett kérdésekben lehetséges megoldási perspektívákat is felvetek. Az általam használt definíciókat többek között Murray Rubinstein, Eileen Barker, Peter Clarke, Roy Wallis, valamint Derek Daschke és Michael Ashcraft vonatkozó publikációi alapján mutatom be, kiemelve azok legfontosabb téziseit az NRM mozgalmakkal kapcsolatban. Előadásomban rámutatok az *insider* és *outsider* szemléletmód okozta közvetlen és közvetett problémákra; a szövegkorpusszal kapcsolatos szemléletmódbeli változtatás szükségére (kiemelten a 'szent szövegek' fogalmának megváltozására, valamint azok szigorúan rögzített, vagy rugalmas értelmezésére); a rítusok átalakulásának és személyessé válásának kérdéskörére; valamint az újfajta szerveződési modell okozta megfigyelési és statisztikai mérési nehézségekre. Mindezeket saját korábbi kutatásaim, valamint az említett szerzők tanulmányai segítségével illusztrálom.

Prezentációm végén egy módszertani tervezetet is bemutatok, mellyel véleményem szerint hatékonyabban lehet az NRM mozgalmakat közösségi szinten elemezni és összevetni.